

УДК 641.546.44

**ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕХНІЧНИХ ПАРАМЕТРІВ КОМПРЕСІЙНИХ
ХОЛОДИЛЬНИКІВ З МЕТОЮ ПОКРАЩЕННЯ ХОЛОДОПРОДУКТИВНОСТІ****Гальчинський Р. В., Павленко В. М.**

Київський національний університет технологій та дизайну

В статті розглянуто метод підвищення холодопродуктивності роботи компресійного холодильника за рахунок збільшення площі теплопередаючої поверхні випарника. Показана конструкція гофрованого випарника.

Ключові слова: побутовий холодильник, гофрований випарник, холодопродуктивність

Сучасні тенденції розвитку побутових холодильних приладів (ПХП) характеризуються збільшенням їх внутрішнього об'єму із ниженням температурних показників в камерах, що приводить до зростання енергетичних витрат на виробництво холоду і підвищення температури герметичного компресора. Внаслідок цього виникає проблемна ситуація, суть якої полягає в необхідності підвищення ефективності побутових холодильників (ПХ) та зниження енергоспоживання, що забезпечить підвищення їхньої конкурентоспроможності.

Постановка завдання

Метою даної роботи є розробка нового технічного рішення, яке спрямоване на покращення холодопродуктивності за рахунок виконання випарника у гофрованому вигляді, що дасть можливість його використання в холодильних установках без суттєвих змін їх конструкцій та габаритних розмірів

Об'єктом дослідження є побутові компресійні холодильники.

Предметом дослідження є способи покращення холодопродуктивності побутових компресійних холодильників.

Поставлені у роботі задачі вирішуються за допомогою теоретичних та експериментальних методів досліджень.

Результати досліджень

Проведення досліджень в області підвищення ефективності побутових холодильників може бути досягнуто, в першу чергу, підвищенням ефективності теплообмінних процесів у випарнику і конденсаторі, поліпшенням характеристик герметичного компресора при загальному зменшенні тепловтрат шафи побутового холодильного пристрою [1].

Підвищення продуктивності роботи компресійного холодильника може бути досягнуто, шляхом збільшення площі теплопередаючої поверхні випарника. Ця задача вирішується за рахунок зміни конструкції поверхні випарника з плоскої до гофрованої, що дозволяє збільшити площу теплопередаючої поверхні.

На рис.1. представлено гофрований випарник (вид спереду та вид знизу, поперечний переріз А – А випарника).

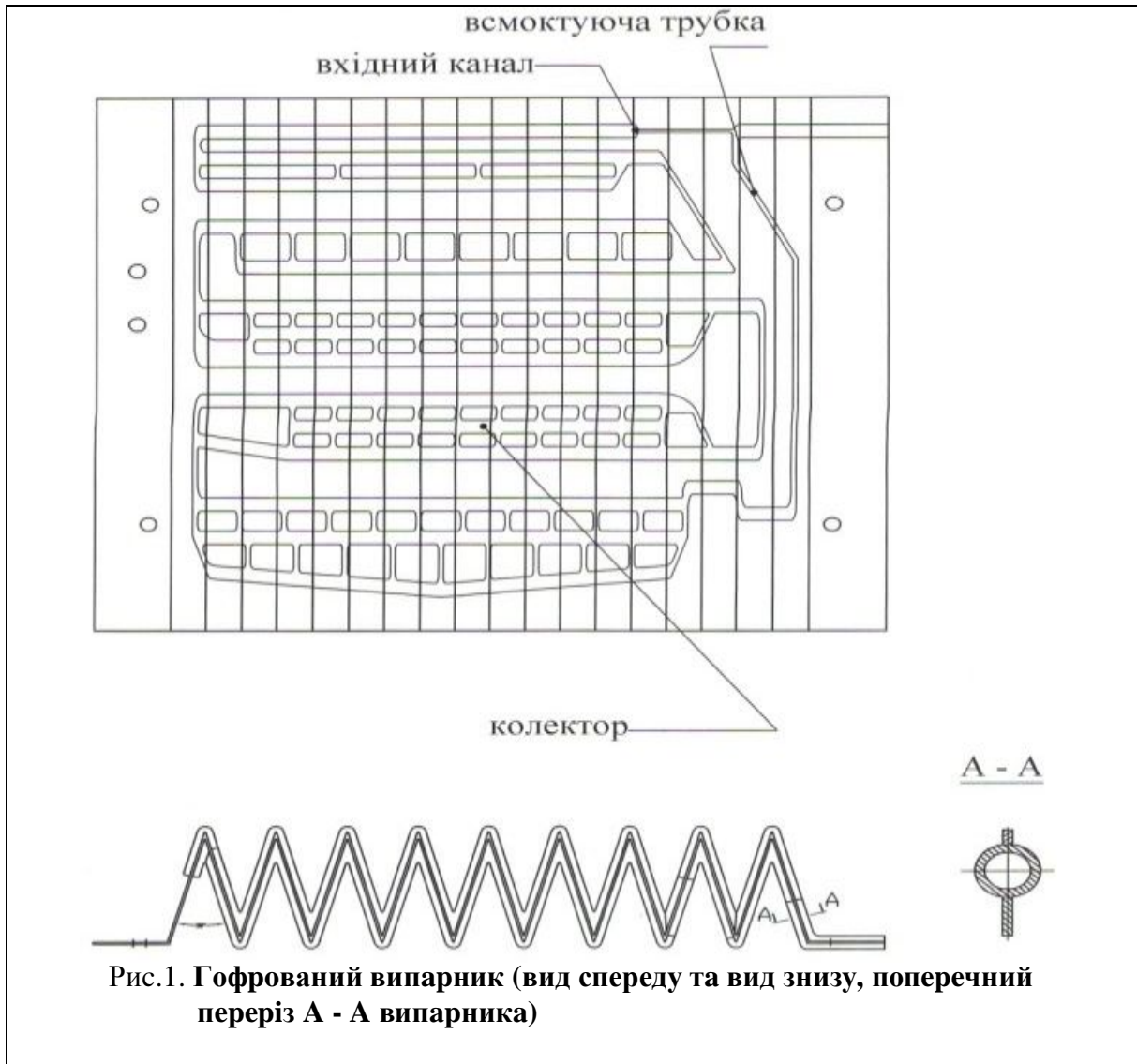

Рис.1. Гофрований випарник (вид спереду та вид знизу, поперечний переріз А - А випарника)

Даний випарник складається з двох листів алюмінієвих пластин, які утворюють всмоктуючий та вхідний канали, що з'єднані з колекторами. Виходячи з капілярної трубки (завужене місце на рис. 1) через канал 1 (вхідний канал), рідинний хладаген починає випаровуватися, і відбувається підвищення його швидкості. Для того щоб запобігти великого гідравлічного опору хладаген спочатку проходить через один

канал, який потім розгалужується в два і більше канали. Далі хладагент (у газоподібному вигляді) проходить у всмоктувальну трубу 2, всередині якої розташовано капілярну трубку.

Розрахунок залежності теплопритоків від кута нахилу гофр.

З рівняння теплообміну [2]:

$$Q = F \cdot k \cdot \Delta t$$

де Δt – перепад температур, $\Delta t = 7 \dots 9^\circ \text{C}$

k – коефіцієнт теплопередачі, $k = 5 \frac{\text{Вт}}{\text{м}^2 \cdot \text{C}}$;

F – площа поверхні випарника ($a \times b$)

У зв'язку з тим, що значення параметрів k , Δt варіюється в незначних межах, то можна вважати їх незмінними. Тоді аналіз формули показує, що значення продуктивності компресора прямо пропорційно площі тепло передаючої поверхні випарника. А отже, змінюючи площу в 2-3 рази, ми отримуємо значне підвищення продуктивності компресора.

Побутові холодильники з гофрованими випарниками можливо використовувати в країнах з жарким кліматом. Звичайний випарник потребує довшої роботи компресора, мається на увазі збільшення часу включення компресора і зменшення часу паузи, що негативно відображається надовговічності компресора [3].

Розглянемо рівнобедрений ΔMNP (рис. 2), з кутом при вершині α та висотою h :

Рис.2. Профіль гофрованого випарника

Висота NO (h_1) ділить ΔMNP на два прямокутних трикутники ΔMNO та ΔPNO . Розглянемо ΔMNO :

$$MN = \frac{NO}{\cos(\frac{\alpha_1}{2})} = \frac{h_1}{\cos(\frac{\alpha_1}{2})}$$

$$MO = \text{tg}(\frac{\alpha_1}{2}) \cdot NO = \text{tg}(\frac{\alpha_1}{2}) \cdot h_1$$

Число похилих поверхонь та площа однієї з похилих поверхонь визначаємо за формулами:

$$n_{\text{пов}} = \frac{b}{MO} = \frac{b}{h_1 \cdot \text{tg}(\frac{\alpha_1}{2})}$$

$$S_1 = \alpha_1 \cdot MN$$

Загальна площа:

$$S_{\text{нл}} = \alpha_1 \cdot n_{\text{пов}} \cdot MN$$

$$S_{\text{нл}} = a \cdot \frac{h_1}{\cos(\frac{\alpha_1}{2})} \cdot \frac{b}{h_1 \cdot \text{tg}(\frac{\alpha_1}{2})} = \frac{a \cdot b}{\cos(\frac{\alpha_1}{2}) \cdot \text{tg}(\frac{\alpha_1}{2})}$$

$$S_{\text{нл}} = \frac{a \cdot b}{\cos(\frac{\alpha_1}{2}) \cdot \frac{\sin(\frac{\alpha_1}{2})}{\cos(\frac{\alpha_1}{2})}} = \frac{a \cdot b}{\sin(\frac{\alpha_1}{2})}$$

Знайдемо в скільки разів порохована площа виявиться більшою за площу звичайного випарника при тих самих розмірах ($a \times b$):

$$\frac{S_{\text{нл}}}{S} = \frac{a \cdot b}{\sin(\frac{\alpha_1}{2}) \cdot a \cdot b} = \frac{1}{\sin(\frac{\alpha_1}{2})}$$

В табл.1 наведені розрахункові значення величини теплопритоку і площі від кута при вершині гофрів.

Таблиця 1

Значення величини теплопритоку і площі в залежності від кута при вершині гофр

Розміри теплопередаючої поверхні	Площа теплопередаючої поверхні, S (м ²)	α	$\alpha/2$	S _{пл} (м ²)	S _{пл} /S	Q (Вт)
350×300	0,105	10	5	1,20474	11,4737	48,1896
350×300	0,105	20	10	0,60467	5,75877	24,1868
350×300	0,105	30	15	0,40568	3,86370	16,2275
350×300	0,105	40	20	0,30699	2,92380	12,2799
350×300	0,105	50	25	0,24841	2,36622	9,93807
350×300	0,105	60	30	0,21	2	8,4
350×300	0,105	70	35	0,18306	1,74344	7,32247
350×300	0,105	80	40	0,16335	1,55572	6,53404
350×300	0,105	90	45	0,14849	1,41421	5,93969
350×300	0,105	120	60	0,12124	1,15470	4,84974
350×300	0,105	150	75	0,108704	1,035276	4,34816
350×300	0,105	180	90	0,105	1	4,2

Згідно таблиці 1 нами побудовано графік залежності величини площі та теплопритоку від кута при вершині гофр, які наведені на рис. 3 та рис. 4, відповідно.

Рис.3. Залежність площі поверхні випарника відкута при віршині гофр

Рис.4. Залежність тепло притоку від кута при вершині гофр

Як видно з обох графіків, зі збільшенням кута при вершині гофр площа поверхні випарника збільшується, тим самим підвищуючи величину теплопритоку.

Був проведений дослід з визначенням часу охолодження продукту вагою 2 кг та початковою температурою 20-21°C, при встановленні випарників з різним кутом при вершині гофр. Значення дослідів наведені в табл. 2, по яким побудовано графік, що наведений на рис. 5.

Таблиця 2

Результати експериментальних досліджень з визначення часу охолодження продукту вагою 2 кг та початковою температурою 20-21°C в холодильних установках зі звичайним та гофрованим випарниками

Звичайний випарник	Температура продукту, °C			Час охолодження, хв
	Гофрований випарник 90°	Гофрований випарник 60°	Гофрований випарник 30°	
21	20,9	20,9	20,8	0
20,1	19,5	19,1	18,2	20
19,2	18,1	17,7	16,3	40
18,2	16,7	15,5	13,6	60
17,1	15,3	13,3	11,5	80
16	13,5	11,9	8,8	100
15	12,5	10,1	7	120
14,1	11,5	8,3	4,3	140
12,9	9,7	6,9	3,9	160
12,1	8	4,7	3,9	180
11,2	6,9	3,9	3,9	200
10,1	5	3,9	3,9	220
8,9	4,1	3,9	3,9	240
7,9	3,9	3,9	3,9	260
6,9	3,9	3,9	3,9	280
6	3,9	3,9	3,9	300
4,9	3,9	3,9	3,9	320
4	3,9	3,9	3,9	340
3,9	3,9	3,9	3,9	360
3,9	3,9	3,9	3,9	380
3,9	3,9	3,9	3,9	400

Як видно з рис.5, у холодильниках зі звичайним випарником, час охолодження продукту до температури близько 4°C займає майже 6 годин. При встановленні

гофрованих випарників, з кутом при вершині гофр 90° , 60° , 30° час охолодження скорочується з шести до двох годин, в залежності від вибраного кута.

Дані дослідження показали, що раціональним кутом при вершині гофр є кут в 30° , оскільки такий кут забезпечує максимально допустиму площу теплопередаваючої поверхні з врахуванням можливостей виробництва.

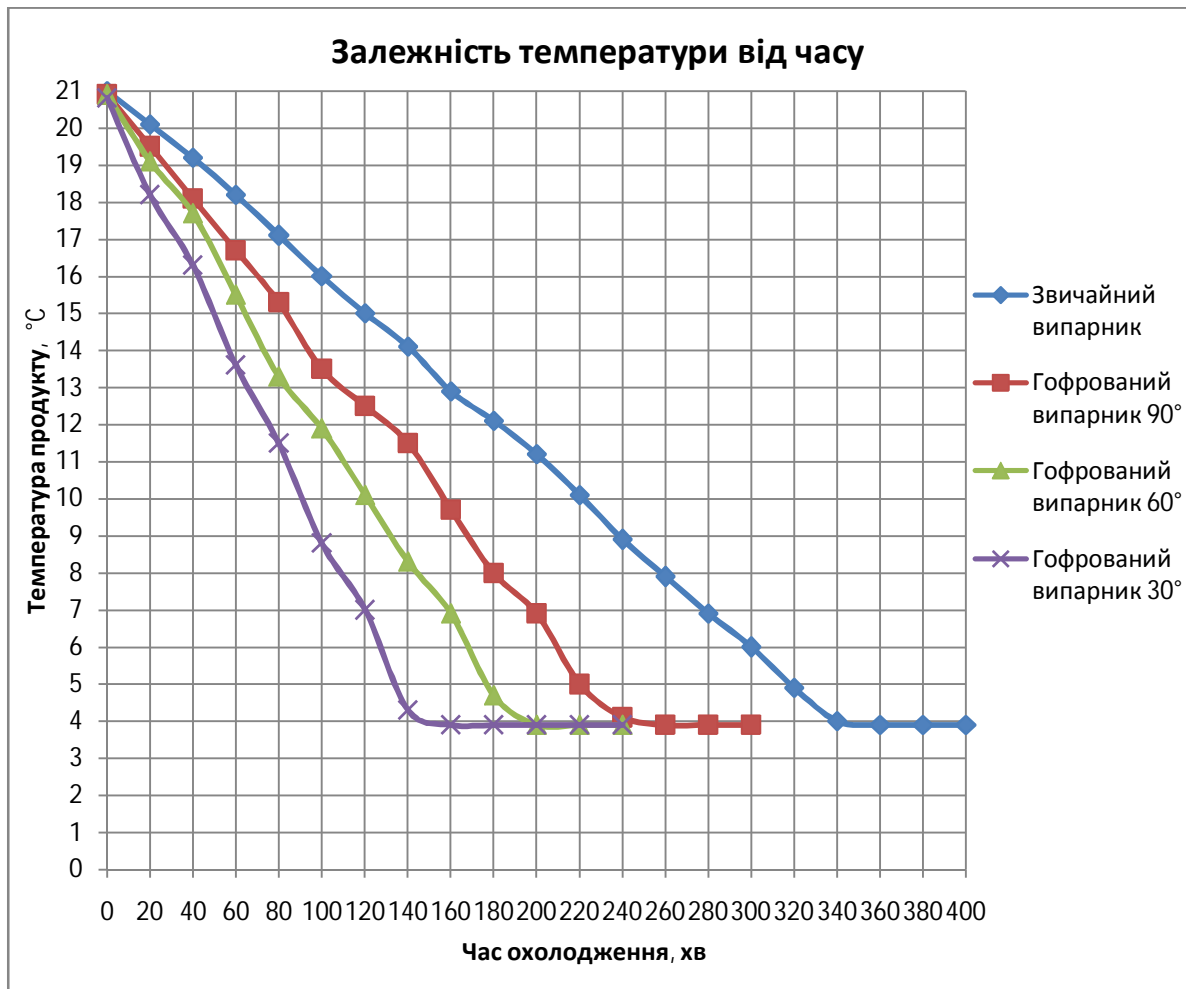

Рис.5. Залежність температури охолодження зразка в холодильній установці від часу

Висновки

Використання гофрованого випарника дозволяє збільшити швидкість тепловідбору, при цьому потрібно тільки змінити кут при вершині гофри (чи висоту), а основні розміри випарника небудуть змінюватись, тому такі випарники можуть використовуватися в стандартних холодильних установках, без суттєвих змін їх конструкцій. Холодильний агрегат зі збільшеною площею випарника може бути використано, як в помірному так і в тропічному кліматі. Тим не менш, щоб виготовити

гофрований випарник, на заводах потрібно буде встановити додаткове спеціальне обладнання, що призведе до збільшення вартості виготовлення, у порівнянні з вартістю вироблення звичайних плоских випарників.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кошкин Н. Н. Холодильные машины / Кошкин Н. Н. – М.: Пищевая промышленность, 1973. – 512 с.
2. Электропобутова техніка: Навчальний посібник / [І. В. Петко, О. П. Бурмістенков, В. В. Кострицький та ін.]. – К.: КНУТД, 2009. – 202 с.
3. Милованов В. И. Повышение долговечности герметичных поршневых компрессоров методами функциональной взаимозаменяемости / В. И. Милованов – М.: ЦНИИТЭИ легпищемаш, 1972. – 78 с.

Гальчинский Р. В., Павленко В. Н.

Исследование технических параметров компрессионных холодильников с целью улучшения холодопроизводительности

Киевский национальный университет технологий и дизайна

В статье рассмотрен метод повышения холодопроизводительности работы компрессионного холодильника за счет увеличения площади теплопередающей поверхности испарителя. Показана конструкция гофрированного испарителя.

Ключевые слова: бытовой холодильник, гофрированный испаритель, холодопроизводительность

Galchynskiy R. V., Pavlenko V. M.

Study of technical parameters compression refrigerators to improve cooling capacity
Kyiv national university of technologies & design

In this article was reviewed the method of increasing the cooling capacity of the refrigerator of compression by increasing the area of heat transfer surface evaporator. Shown construction corrugated evaporator.

Keywords: household refrigerators, corrugated evaporator cooling capacity